

Oslo, 17.03.2020

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA)
Grini næringspark 13
1361 Østerås.

Hørings svar om endringer i solarier regelverket

Vi viser til høringsnotat fra Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet av 18.12.2019.

Norsk forening for fotobiologi og fotomedisin (NOFFOF) har vært det viktigste forum for norsk forskning innen helseeffekter av ultrafiolett stråling (UV) og lys de siste 35 årene. Foreningen har medlemmer fra en rekke fagområder og omfatter leger, forskere og bedrifter.

Norge er blant de landene i verden som har høyest forekomst av hudkreft (1). Insidensraten av melanom økte med over 50% i perioden 2000-2016 (2). Dødeligheten av malignt melanom i Norge er den høyeste i Europa (3).

International Agency for Research on Cancer (IARC) har klassifisert UV-stråling i gruppe 1A: karsinogen for mennesker. En arbeidsgruppe i IARC inkluderte solarier (UV-emitting tanning devices) som kilder i denne klassifiseringen i 2009 (4).

En samlet gruppe av helsemyndigheter og norske fagmiljøer er enige om at bruk av solarium er kreftfremkallende og at det er en uegnet kilde til vitamin D. Dette ble beskrevet i et standpunktdokument våren 2019 (4). Høsten 2019 sendte de nordiske strålevernmyndighetene ut et felles uttalelse der de frarådet bruk av solarium på grunn av kreftrisikoen (5).

Med bakgrunn i informasjonen ovenfor kan ikke NOFFOFs styre finne hverken noen vitenskapelig eller helsestrategisk grunn til å lempe på kravet om kunnskapsprøve for «ansatte med kundekontakt» hos tilbydere av solarier. Kunder som velger betjente solarier må forvente å få svar på spørsmål om relevante helseeffekter. Betjeningen må også kunne fraråde særlig utsatte kunder å benytte seg av tilbudet på lik linje med salg av alkohol til berusede personer i dagligvarebutikker og skjenkesteder. Å nedgradere krav om kunnskapsprøve til å bli like mangelfullt som for ubetjente solarier, er ikke i kundens eller folkehelsens interesse.

NOFFOFs styre mener at utfordringer knyttet til hvem av flere ansatte som skal ta en kunnskapsprøve er underordnet behovet for helseinformasjon. Det er vanskelig å forstå argumentet i høringsnotatet om at

«...betjente solarier likevel [må] sørge for at ansatte med kundekontakt får tilpasset opplæring i solariebruk og relevante risikofaktorer». En slik tilpasset opplæring er jo nettopp å ta «solariumprøven» for å sikre faktabasert og lik informasjon.

Når det gjelder tekniske endringer av alderskontroll har ikke NOFFOFs styre noen kommentar utover at DSA må sikre at alderskontrollen ikke blir dårligere enn fremvisning av fysisk legitimasjon som ved kjøp av f.eks. alkohol eller tobakk.

NOFFOFs styre støtter ikke forslaget til endringer i Strålevernforskriften §38 første ledd.

På vegne av styret i NOFFOF,

Nestleder i NOFFOF

Pål Kristian Selbo, dr. philos.
Seniorforsker og prosjektgruppeleder

Avdeling for strålingsbiologi
Institutt for kreftforskning
Radiumhospitalet
Oslo Universitetssykehus
P.b. 4953 Nydalen, 0424 Oslo

Kontor: +47-22781469
Mobil: +47-45035097
<http://ous-research.no/selbo>

Interessekonflikt:

Undertegnede har ingen interessekonflikt å meddele.

Medlemmer av NOFFOFs styre som arbeider ved eller er i familie med medlemmer som arbeider ved Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet har meldt seg inhabile i denne saken.

Referanser:

1. Bray F., Ferlay J., Soerjomataram I., et al. (2018) Global cancer statistics 2018: GLOBOCAN estimates of incidence and mortality worldwide for 36 cancers in 185 countries 68:394-424. www.kreftregisteret.no
2. Sacchetto L., Zanetti R., Comber H., et al. (2018) Trends in incidence of thick, thin and in situ melanoma in Europe. European Journal of Cancer 92:108-118.
3. Ghissassi F.E., Baan R., Straif K., et al. A review of human carcinogens—Part D: radiation. The Lancet Oncology 2009;10(8):751-752.
4. <https://forskning.no/statens-stralevern/frarader-bruk-av-solarium-som-kilde-til-vitamin-d/1353431>
5. <https://www.dsa.no/filer/d44dd03f28.pdf>